

דף עמדה בנושא הצעת חוק המוהלים, התשע"ו (פ/20/2894)

רקע

בכנסת הקודמת הוגשה הצעת חוק שמטרתה להסדיר את פעילות המוהלים. אחד הנושאים הבעייתיים בהצעה הנ"ל, היה הקמת ועדה לפיקוח על המוהלים, אשר בה היו אמורים להיות חברים שני נציגים של שר הבריאות ונציג אחד של הרבנות הראשית, דבר שהעלה חשש ממשי ממצב בו השיקולים ההלכתיים בברית המילה יידחקו לתחתית סולם החשיבות.

משמעות ברית המילה

ברית המילה היא מן המצוות החשובות ביותר בתורת ישראל, המצווה הראשונה בה נצטווה אברהם אבינו. בכל הדורות קיימו בני העם היהודי את המצווה ללא כחל וסרק, ואף מסרו את הנפש בכדי לקיימה. גם בימינו אנו רוב מוחלט בעם מקיים בשמחה ובטוב לבב את מצוות המילה.

מילה ע"י מוהל

בכל הדורות מבצע ברית המילה הינו מוהל ולא רופא. ברית מילה אינו הליך רפואי כירורגי המחייב ידע רפואי רב. דווקא הידע המועבר ממוהל למוהל והניסיון שהמוהלים צוברים הופך אותם למומחים בתחום.

רישיון למול

בהצעת החוק הנוכחית נעשה צעד חיובי בעניין הרכב ועדת הפיקוח, בכך שהובטח בה רוב לשומרי תורה ומצוות בוועדה. עם זאת, גם ההצעה הנוכחית מתיימרת לקבוע קריטריונים לתאר 'מוהל', שהינו תואר הלכתי ומבקשת לאסור את השימוש בתואר למי שלא יקבל את ההסמכה לכך מהוועדה או משלוחיה. האם נכון שהמדינה תאסור שימוש בתואר 'שוחט' 'אדמו"ר' וכיו"ב? בנוסף, לאור הקולות המתחזקים והולכים באירופה בשנים האחרונות, אשר קוראים לפגוע ביכולת לקיים חיים יהודיים בתחומים שונים, כגון שחיטה ומילה, קיים חשש ממשי, כי קביעת הגדרה חוקית לזכותו של אדם להיקרא מוהל, תעודד מגמות שונות במדינות אחרות, אשר יבקשו להפקיע מידי העולם הדתי את הזכות להמשיך ולבצע בריתות מילה כפי מסורת הדורות.

סיכום

יש מקום להגדיר בחוק, שאדם אינו רשאי להציג עצמו כ'מוהל מורשה' או כ'מוהל מוסמך' אלא על פי קריטריונים, אך מנגד להותיר בידי ההורים את זכות הבחירה בזכות המוהל, ולא לאסור על אדם להציג עצמו כמוהל.